

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

De Feriis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

s. prop. 1. Tamb. l. 2. in Decal. c. 5. §. 2. n. 11. Econtra, ergo minus, quam integra hora minor non erit pars notabilis, adeo ut nisi omittas dimidium horae minoris vel amplius, seu quantum notabiliter non adaequat horam minorem, non eris condemnandus peccati mortalis. *Communior. DD. Less. Bonac. sup. March. tribun. p. 2. tr. 2. tit. 3. sect. 2. q. 3.* Ratio est: quia omnes horae canonicae ex institutione Ecclesiae unum unius diei officium constituunt: hinc notabilis pars omissionis, vel gravitas materiae omissae, non respectu singularum horarum, sed respectu totius officii coniunctim expendenda est: quantum nitirum notabiliter noceat fini ab Ecclesia intento, utpote colendi Deum officio diurno. Atqui sicut respectu totius officii, & considerato fine ab Ecclesia intento, quilibet hora etiam minor, revera est notabilis pars, ita notabiliter minus, quam hora minor, non potest amplius censeri pars notabilis, vel materia gravis, licet revera quid notabile sit respectu ipsius horae minoris. Cæterum si modicam tantum partem horae minoris recites v. g. initium Hymni, aliquot versus psalmi, censeris totam negligere; quia tam parum pro nihilo reputatur, ideo peccas mortaliter.

De Feriis.

172. Responso VI. Die Dominico vel Festo una horae laborare serviliter, veniale tantum esse ex parvitate materiae recte sentit. Suar. 10. 2. de Religione l. 2. de festis cap. 32. maximè si labor non sit nimis servilis & fatigans corpus, ut notat Layman.

I. 4.

I. 4. tr. 7. c. 1. Imò communis jam sententia du-
horas permittit citra mortalem culpam. *Fillia-*
tr. 26. c. 11. q. 1. *Dian. cum Tambur. l. 4. c. 3. §. 2.*
Quia nimirum labor unius vel alterius horæ re-
pectu totius diei naturalis 24. horarum non vide-
tur pars notabilis, aut ita officiens fini religiosæ va-
cationis, ut culpæ mortalis damnari possit; plus
non facile conceditur, nisi paupertas, vel alia iusta
causa excusat: v. g. in Bohemia, in qua Rustici tem-
pore messis totâ septimanâ occupati labore Do-
minorum suorum, negligere deberent propriam
messem, nisi die Dominicâ vel festo summo mane
cam clam ad proprios lares promoverent.

173. Similiter in die festo omittere in sacro audiен-
di introitum usque ad Evangelium: imò secundum
aliquos, usque ad initium offertorii: sicut etiam
post sumptionem reliquum, veniale est ex par-
tate materiæ. At verò tantundem omittere tem-
pore intermedio nemo à mortali excusat: quia
spectato fine Ecclesiæ principali, ut nimirum fide-
les religiosè assistant cultui divino latreutico per
incuruentum sacrificium, partes illæ priores, et si non
modicæ, tanquam accessoriæ ad sacrificium pro
modico reputantur: partes verò missæ mediæ ab
offertorio usque ad sumptionem, quia totam actionem
sacrificii continent, principales sunt, ideoque
in iis etiam modica pars secundum se merito quid
notabile censetur. Simili ratione si Sacerdos in
Missa ex negligentia omittat *Gloria* vel *Credo* pa-
riū omittere censetur, nec ultra culpam veniale:
at tantundem omittens in S. Canone, grave quid
omitteret cum culpa omnino lethali, secundum
omnes

entes. Cæterum etiam in Canone dicendo aliquam parvitatem materiae excusantem à mortali admittunt DD. communiter; v. g. omittendo nonen alicujus Sancti, vel speciale communicantes an vel infra actionem: item omittere aliquam Crucem, inclinationem, genuflexionem, tunctionem storis, secluso tamen semper scandalo & contemptu formali.

In Jejunio:

REsponsio VII. Pro collatione vespertina admissit noster Patritius hic quartam parvæ, qnam quis spectatâ suâ personâ, ætate, plexione, occupatione ordinariè ad sufficien-
naturæ sumere solet. Hanc regulam tradunt
*ut tract. 27. p. 2. c. 2. q. 7. Reginaldus, Layman.
Lamburin.* Ut proinde, qui extra tempus refec-
cis quartam partem solitæ cœnæ sumeret citrâ
cessitatem vel causam excusantem, sine dubio
mortaliter frangeret jejunium. Contra vero ter-
vel quarta pars collationis est parvitas materiae à
mortal excusans, nisi forte sæpius sumeretur; quia
adæquaret collationem ipsam.

In Votis.

Datur etiam parvitas materiae v. g. qui vo-
vit recitare Rosarium sex Decadum, si
tit duas, non videtur peccare mortaliter: quia
duæ decades sunt pars notabilis, nimirum tertia
Rosarii, quia tamen ipsum Rosarium quid-
exiguum est, si quatuor ejus decades devote
reci-